

SLOVENSKI NAROD.

gleda vsak dan sveder, kmeti: podelje in pravniki, ter vojna po pošti prejemanje avstro-ugarske vojske za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s poštnim domom za vsako leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, voja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kakor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vplačila in naročnine se ne odira. — Za vsa naročila plačuje se od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se osnanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se štirikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, osnanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vagove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalcem v odgovor.

(Dopis iz učiteljskih krogov.)

Iz srede katoliško-narodne stranke, osobito iz ust nje glavnega reprezentanta dr. Šusteršiča prihajajo čim dalje bolj škandalozne in arogantne izjave glede regulacije učiteljskih plač. Brez razlike vse učiteljstvo je menda na jasnem, koliko upanja je še staviti na klerikalno stranko. Dolej smo bili mnenja, da je med katoliško-narodnimi poslanci vendar nekaj mož, kateri so pri resni volji, da se mora pomagati učiteljstvu in da bodo oni v svoji stranki vsaj toliko vpliva imeli, da se ne bode njihova stranka oficijelno izrekla, da ne pripusti razprave o učiteljskih plačah v deželni zbor. Kakor smo se prepričali iz „Slovenca“, je dr. Šusteršič 8. novembra v Cerknici slovesno oznanil, da se učiteljem ne bodo plače zvišale na noben način. Ta izjava je nečuvstvena lumparija, ki se je porodila in se goji v katoliško-pravični klerikalni stranki. Kaj mislijo pravzaprav klerikalci? Ali mora kranjsko šolstvo in učiteljstvo zares trpeti toliko krivic zaradi nekaj pijavk, ki so izsesale že toliko srčne krvi iz ljudskih mas? Ni pa še dovolj klerikalcem, da nam krvavo zasluženo povišanje plač odbijajo, ne, temveč „Slovenec“ pri naša skrajne žalitve na ves učiteljski stan. Od učiteljstva zahteva zadoščenja, ker on o glasno obsoja razbojniško obstrukcijo in šariatansko delovanje klerikalnih kolovodij in posebno še poslancev dr. Šusteršiča in Jakliča.

Učiteljstvo naj da za to zadoščenje? Še premalo ostri smo, trebalo bi, da bi se vse kranjsko učiteljstvo vzdignilo in dalo fizičnega čutila tem brezprimerno frivolnim ljudskim izsesovalcem. Zadoščenje naj dajo klerikalni poslanci za bedo, v kateri žive učiteljske rodbine. To zadoščenje zahtevamo mi za svoje delo. Potrebo tega zadoščenja mora priznati vsak pošten

človek, ki vidi, v kakih neznosnih razmerah živi učiteljstvo. Dr. Šusteršič naj kar pozabi, da bi se učiteljstvo valjalo v prahu pred njim in prosilo s solzami v očeh, naj se ga usmili. Tega ne dočaka on, niti kdo drugi, četudi ima blagoslove „celega sveta“. Mi ne prosimo milodara, mi zahtevamo zasluženo plačilo od tistih, kateri imajo hasek od našega dela. To se pravi, mi zahtevamo od ljudstva, katerega decimo poučujemo, naj nas plača. Tembolj glasno in upravičeno zahtevamo, ker vidimo, da ljudstvo prostovoljno in neprostovoljno daje drugim bogate in mastne plače, da isti morejo tem vspešneje samopašiti pri svojem delu. Od arogantne osebe dr. Šusteršiča in drugih mine zahtevamo in tudi ne maramo niti pol vinarja, temveč od ljudstva, oziroma zastopnikov ljudstva.

To naj si vsa širokoustna klerikalna gospoda zapomni, da učiteljski stan ni brezpravni stan helotov, ki bi se pustil mrcvariti po ukusu kakega Šusteršiča ali Kreka. Minismo paraziti na truplu slovenskega naroda, temveč delavci, ki služimo zvesto svojemu narodu, ki pa nam samo nevaležnost izkazuje. Mi prisluznega plačila ne bašemo v bisage in naša roka, ki prejme to plačilo, ni mrtva roka. Učiteljstvo, katerega plačuje ljudstvo, svoj zaslužek da zopet med ljudstvo, in je isti samo za preživljenje sebe in družine. Zato si vse učiteljstvo svedano prepoveduje, da bi ljudje, ki niso v korist splošnega blagorja storili še prav ničesar, s svojo prepotentno ošabnostjo stopali pred njega in zahtevali zadoščenja, katerega so dolžni dati oni sami. Od poštene javnosti pa pričakuje vse učiteljstvo, da ga bo de ista podpirala v tem pravičnem boju, zakaj kdor samo mirno gleda in molči, molče pritrjuje tem nepravilnim razmeram. Učiteljstvo pa hoče v kljub silnemu bombardiranju ostati pri

svojem delu in pri svojih zahtevah, ne ozirajoč se na levo ali desno. Naša parola je: Mi hočemo zadoščenja in plačila za svoje delo in trud!

Tisza in Körber.

Diplomatje imajo kratko jezo, ki je pa navadno sploh le fingirana, kakor je bila najnovejša afera med obema ministrskima predsednikoma. Takoj drugi dan po ostrih napadih na dr. Körberja se je peljal grof Tisza na Dunaj, obiskat svojega „protivnika“ ter mu stisnit roko. Tudi dr. Körber je obisk vrnil in moža sta se natihome najbrže smejala razburjenju, ki ga je povzročil na politike njun navidezni konflikt.

Le nemške stranke so tako naivne ali pa — zvite, da hočejo na vsak način vzeti nase žalitev dr. Körberja po grofu Tiszi. Dasi je dr. Körber očitno povedal deputaciji nemških strank, ki mu je prišla izkazovat „sožalje“, da on cele zadeve ne smatra tako zelo tragične, vendar se delajo Nemci mesto dr. Körberja še nadalje do kosti užljene ter izjavljajo, da nočejo prej mirovati, dokler ne da Ogrska popolno zadoščenje Avstriji za Tiszove napade.

Nemci potemtakem zasledujejo svoje posebne cilje ter hočejo iz te afere kovati nekaj kapitala. Nemške stranke sicer izjavljajo, da stoje na braniku za Avstrijo, ker Tiszov program grozi prevreči celo razmerje do Ogrske. Ravno ta gorečnost se nam zdi zelo sumljiva. Svojo patrijotično žilico so zasledili nemški klerikalci pod Kathreinom in Vsenemci pod Schönererjem in vrednimi tovariši, ki pri vsaki priliki demonstrirajo za Hohenzollernce. Takim ljudem bi pač moralo biti celo ljubo, ako jim pomagajo Madjari rušiti Avstrijo, da pridejo čimprej v obljubljeno deželo pod pruskim orlom. Nemskim strankam ni za Körberja, še manj pa za Avstrijo, boje se le, da bi se po madjarskem uzoru ne začeli tudi nemški narodi v Avstriji vzbujati (ter zahtevati popolno enakopravnost in osvoboditev nemškega vpliva).

Nemške stranke so sestavile interpelacijo, ki jo sprožijo v današnji seji v aferi Körber-Tisza. Pri tej priliki se bo najbrže tudi pokazal pravi namen Nemcev. Nemški klerikalci bi bili skoraj dobili tudi Poljake za podpis ter so že predli okoli viteza Jaworskega. Le odločni nastop Čehov je tudi Poljake poučil, kako smešno bi bilo hoditi Nemcem po kostanj v ogrsko žrjavico. Čehi stoje namreč na stališču, da so napadi grofa Tisza na Körberja zasebna zadeva obeh ministrskih predsednikov. Avstrijski parlament ta zadeva tem manj tiče, ker ni imel nikakih pravic odločevati, ko se je šlo za vojaške koncesije Ogrom. Končno so tudi Poljaki prišli do istega uverjenja ter proglasili nemško interpelacijo za enostransko ter je niso hoteli podpisati.

In tako je Nemcem prepuščeno, da perejo svojega Körberja ter si rešujejo svoje zahrbtnje namene.

Sultan proti reformam v Makedoniji.

Ko se je povodom sestanka cesarja Frana Josipa s carjem Nikolajem v Münzstegu med zunanjsima ministroma Goluchowskim in Lambsdorffom dogovorila energična skupna reformna nota na Turčijo v zadevi makedonskih nemirov, se je v diplomatičnih krogih splošno pričakovalo, da bo Porta končno le uvidela, da se bo le treba lotiti reform, ker bi sicer v protivnem slučaju imenovani velesili — Rusija in Avstrija — te reforme tudi, ako treba, izsilili. V prvem hipu je pač napravila skupna nota velik utis na turške vladne kroge, toda to vznemirjenje je trajalo le kratko časa, skoro je zopet zavlada stara letargija, ki se ne briga za ničesar, ki meče najodločnejše protestne note evropskih sil ravnodušno v koš, računajoč na njih medsebojno rivalnost in needinost. Tudi v tem slučaju je tako! Sedaj se poroča iz Carigrada, da je podal veliki vezir ostavko zbog tega, ker se sultan pod vplivom svoje najbližje okolice navzlic nujnemu pri-

govarjanju s strani ministrov odločno protivi, sprejeti po Rusiji in Avstriji zahtevane reforme. Na reformno noto sploh nobeden minister sultana ne sme spomniti. Abdul Hamid računa sedaj s tem, da bi zanesel razpor med velesili. Zato se je osebno obrnil na cesarja Viljema in na carja Nikolaja brzojavno, da bi mu pomagala, a povsodi je dobil nasvet, naj reforme izvede. V sredo sta izjavila dragomane ruskega in avstrijskega poslaništva turškemu zunanjemu ministru Tewfik paši, da izročita reformno noto osebno sultanu v služaju, da turška vlada ne bo še tekom tega tedna odgovorila na njo, ne da bi bila odgovorna za posledice tega koraka. Ta grožnja je menda kolikor toliko vplivala, zakaj skoro na to je prišel sultanov odposlanec Galib bej, ki je dragomane povabil v petek k sultanu na avdijenco. Iz rečenega je razvidno, da je glavna zavora, da se reforme v Makedoniji ne izvedejo, sultan sam. Takisto pa je tudi jasno, da se iste ne bodo nikdar uvedle, dokler ne bosta Rusija in Avstrija nastopile z dejansko silo. To uvidevate že najbrže tudi sami, da ne bo preje miru v Makedoniji, dokler ne bodo stopili na pozorišče ruski in avstrijski vojaki!

Politične vesti.

— Češki deželni zbor bo baje znova sklican 28. decembra t. l.

— Občinske volitve v Pragi. V četrtek so bile dopolnilne volitve v mestni občinski svet praški Voljeni so 1 Mladočeh, 1 Staročeh in 1 narodni socialist. To je prvi socialist v občinskem svetu v Pragi.

— V ogrskem drž. zboru se sedaj razpravlja o predlogi glede novincev. Opozicija obstruira z dolgimi govori. Govorila sta Kossuthovca Szederkenyi in Bedőkozy. Na to se je seja prekinila do danes.

LISTEK.

V zobeh.

(Dalje.)

Prosil jo je, naj odloži slamnik in zadržal, da ne ume, kako je mogoče jesti s pokrito glavo.

Smeja se mu je odvrčala, da svojega slamnika niti ne čuti na glavi. Da bi je ne zval trmaste, je vendar vstala izza mize, se postavila pred zrcalo, ki je viselo med obema oknom nad umivalnikom, in snemala pokrivalo. Stresla si je nekoliko bujne lase, ki so se v kljub vsi slamenikovi lahkočiji vendar le nekoliko potlačili pod njega robom. Obrnila se je naposled in položila slamnik na posteljo za seboj. Kakor da je stopila na opozlo kazo je odstopila naglo. Z nemim pogledom je motrila svoj ideal — Dr. P.

On je bil bliskoma vstal in se ji približal: Duša!

Naslonila se je ob umivalnik in zahtela. V grlu jo je dušilo. Sroce se ji je krčilo. Kri ji silila v močgane...

Kazimir! Njen obupno-šepetajoči glas.

Umel je hipoma kaki občutki jo trpinčijo; slutil jih je že oni moment, ko jej je razkazoval fotografije. Ne ljubo mu je res bilo takrat, saj je znal s čim se sobarica toliko obotavlja.

Je-li smel kaj opomniti? mogel? — on?

Sedaj mu je postajalo prav tesno krog srca. Pa potajil se je, da ne ume njenega položaja in vprašal naivno: »Ilonka, kaj ti je naenkrat?«

»Kazimir! Hotela bi ti reči: Kam si me pripeljal — toda ne — sama sem kriva... uh!«

»Česa duša?«

»Da sem tukaj.«

»Čemu?«

»Čuj Kazimir! Nočem se ti kazati naivno, uglobiti se moram v reakcijo in govoriti s teboj prosto, ko še nikoli — kot nisva še nikoli — ne?«

»Da, Ilonka govori!«

»Zakaj je sobarica odgrnila to le tukaj? A? Kazimir povej!«

»Zakaj? Kdo ve? Po kovčeku je izpoznala najbrže, da sva tuja. Vsak

se utruja na potovanju. Eden ali drugi lahko počine, mislila je.«

»Ne, ne Kazek! Ne zagovarjaj jo ostudnico. — Ako bi to mislila, odgrnila bi bila obe.«

»Da, pa ker je na oni moja sablja in čepica, pripravila je samo to.«

»Nikar me ne tolaži s tem! Ona je pokazala s tem, da ima najslabše mnenje o meni. O meni!« zajokala je.

»Ne joči Ilonka. Kaj hočeš, od sobarice ni drugega zahtevati.«

»Pozvoni, prosim te, da jej povem, kar ji gre, da se bode sramovala in v prihodje ne imela take sodbe o ljudeh, ki jih ne pozna.«

»Pomiri se! Ne pokvari mi dneva, duša! Glej, toliko časa nisva se videla. Zaradi tebe le sem prišel na Reko.«

»Zaradi mene?«

»Da! Pa pustiva to!«

»Da, da pustiva in idiva od tukaj. Meni je tako tesno v duši. Tako neprijetno mi je med temi stenami. Stud me prijemlje nad samo seboj. Zdi se mi, da iz vsacega kota preži name skriti zmaj. In vsi tisti obrazi tam po onih podobah — vsi imajo

nekaj odurnega v sebi, polni cinizma so in zlobe. Glej kako hudobno se smeje oni tam, ko da se krohoče nad mojo žalostjo.«

»Pa Ilonka! Ne glej tja. Ne oziraj se okrog. Mene glej!«

»Tebe. Ah! Tudi ti se mi vidiš drugačen. Tako grd se mi dozdevaš.«

»Grd. Hvala za poklon! Ha, ha! Grd praviš? Kakor vedno menda!«

»Ne, ne, danes niti Kazimir nisi.«

»Pa kaj me je tako spačil?«

»Ne vem! Tisti naočniki, z onim črnim obrobkom, tako slabo ti pristojajo, predočujejo ravno to, kar nisi.«

»Kakšnega pa?«

»Brutalnega! Slabega! — Pohotneža.«

»Tudi to še. Haha, ha! No vidiš, kako se čisto človek moti. Nataknil sem jih le zato, da bi ti ugajal!«

»Meni ugajal? Še le z onimi nelepipi naočniki.«

»Da! Pa lahko jih zamenjam, saj imam s seboj ščipalnik, govoril je dalje dr. P., le da bi spravil pogovor na drugo strugo.«

»Natakni si ga tedaj!«

»In ta ti bolje ugaja!«

»Ves drugi si, Kazek!«

»A to le zato, ker je z zlatom obrobjen, kaj ne dušica? Žensko in zlato, to sta dve nerazdružljivi prijateljici.«

»Vse ne? Sedaj pa odideva je-li Kazimir? Čakaj, da vzamem še klobuk!«

»Ostani! Kam se ti mudi? Kam naj ideva sedaj. Glej jedva dve uri je. In taka vročina.«

»Kazek!«

»Ilonka!«

»Pokliči mi samo ono bestijalno postrežnico, da jej zasolim par gor-gih, tako da bode pamtila, kadar bodo drugi poštene ljudje zašli med te stene.«

»Kaj je treba tega? — Ilonka, ne razburjaj se toliko, lahko jej vseeno pokažemo, da nismo to kar meni.«

»Pa kako?«

»No, tako, da se od tu oddaljiš in sedeš k meni.«

»Za hip se je potolažila in stopala za njim.«

On je sedel, a ona stoječa ob njem se ga je oklenila z obema rokama krog vratu in nagnila črno glavo na njegovo ramo. (Koniec prija.)

— V zadevi vinskih klav-
zule poroča »Tribuna«, da Italija
ne bode sklenila z Avstrijo trgovin-
ske pogodbe, ako se ta klavzula
izroči.

— Odnosaji na Srbskem.
Urednik »Ogledala«, Pera Todorović,
pristaž Obrenovičev, čegar list je
bil radi razražljanja kralja Petra več-
krat zaplenjen, je pobegnil v Zemun.
— Kralj Peter je baje bolan. Zadel
ga je sicer le lahka kap, vendar so
dvorni krogi o njegovem stanju v
velikih skrbeh.

— Namerni atentat
na carja? Iz Berlina se poroča,
da je princezinja Elizabeta hesenska
umrla na zastrupljenju. Strup je bil
baje namenjen carju Nikolaju in je
postala mlada princezinja samo žrtev
tega atentata.

— Italijanska kraljev-
ska dvojica v Londonu. Na
čast gostoma je priredil lordmayer
v palači Guild Hall banket, na kate-
rem se je kralju Viktorju Emanu-
elu III. izročila krasna adresa. V
svojem govoru je nato kralj nagla-
šal prijateljsko razmerje med Italijo
in Angleško, ki je tem pristronejša,
odkar je Italija našla v osvoboditel-
nih bojih simpatično oporo na An-
gleški.

— Na daljnem vztoku. Iz
vzhodnje Azije dohajajo vznemirju-
joče vesti. Kitajska vlada je pod-
kraljem in guvernerjem brzoglavno
ukazala, da naj nabirajo denarna
sredstva in vojake, ker je mo-
goče, da se bodo v najbliž-
jem času pretrgale diplo-
matske zveze z Rusijo.

— Panamski kanal. Med
državnim tajnikom Zedinjenih držav,
Hayem in med državnim tajnikom
nove ljudovlade Panama se je skle-
nila pogodba glede zgradbe pana-
mškega kanala. Združene države
plačajo Panami 10 milijonov dolar-
jev in obdržé absolutno suvereniteto
nad kanalom.

— Vstaja na otoku Haiti.
Pred glavnim mestom otoka, San
Domingom je 17. t. m. divjal ljut
boj. Uporniki so napadli mesto, ne
da bi se jim bilo posrečilo, prodreti
vanj. Tuji so v veliki nevarnosti;
združene države so že poslane svoje
bojno brodoge proti Haiti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. novembra.

— **Občinski svet ljubljan-**
ski ima prihodnji torek, 24. nov.
t. l. ob petih popoldne izredno
javno sejo, v kateri se bodo rešile
ostale točke zadnje seje.

— **Iz Škofje Loke** se nam
piše: Poročalo se je že o shodu, ka-
tereja je imel dr. Žitnik pretečeno
nedeljo v Škofji Loki. Na ta shod je
bilo znani rogovilež iz Selc, Tomaž
Blamaža, pripeljal nekoliko svojih
ovčic in kozlov. Prišla sta med dru-
gimi na shod znana ošabneža Prevea
iz Studena in Češence, devičnik znani
mlinar Prevodnik iz Selc, znani kon-
sulc Blaznik iz Selc (Blaznik je bil
menda za stenografa pri shodu), kle-
petavasti in vsegavedni Šorš izpod
Hrušove gore. Da ni manjkalo kle-
ricalnega župana Čoda, je umevno.
Zadnje imenovani se je zelo jezil na
»Slovenski Narod« — da bi mu le
ta jeza preveč ne škodovala! Čoč se
je menda hotel zelo prikupiti dr.
Žitniku — on ve že zakaj! Samo
enega smo pogrešali na shodu, naj-
značajnejšega moža iz Selc, znanega
vzorkatoličana Fertičarja.

— **Žitnikov shod.** Od Sv.
Lovrenca ob Temenici se nam
piše: Vseled resolucije, katero je pre-
dložila občina Velika Loka na deželni
zbor, je priredil poslanec dr. Žitnik
shod v »hištnici« St. Lovrenškega žup-
nišča. Že ob 3. uri popoldne je bilo
videti, kako so možje glavnice skupaj
stikali, ena gruča tu, druga tam, eni
za, drugi contra. Celo ženske so ob-
stale pred cerkvijo, a le od daleč
opazovale ta »špas«. Razburjenost je
bila res velika, kolikor se je dalo
pri tem drvenju sem in tja razumeti.
Gosp. dr. Žitnik je govoril nekaj o
kompromisu med katoliško in med
napredno stranko, kojega pa je zad-

nja po dvamesečnem pogajanju za-
vrgla. (Op. ured.: Ali se je dr. Žit-
niku sanjalo ali kaj?) Nadalje je go-
voril o delovanju v deželnem zboru
in pogreval, da so narodno napredni
poslanci delali obstrukcijo, slednjiš
pa je razpravljal o raznih davkih in
stroških in to nekako tako, kakor da
bi bili vsi sloji davka prosti, samo
kmet je obremenjen. Takoj v začetku
so se žuli medkljici: Ni res! De-
lajte itd., kateri so postajali
vedno ostreji, tako, da je mo-
ral dr. Žitnik z govorom več-
krat prenehati in ga sploh po-
polnoma končati. »Slovenec«
piše o budalosti in nevednosti tu-
kajšnjih liberalnih kmetov. Tako oči-
tanje ni nič drugega, kakor izbruh
nejevolje. Če se upa kmet ugovar-
jati, je to neumnost in budalost, če
pa molči, no potem je pa vse v redu
in zaupanje je zagotovljeno. Res je,
da so bile nekatere opazke neumestne,
a toliko nam pa mora dr. Žitnik
vendar pripoznati, da so imeli kmetje
v marsičem tudi svoj prav in da niso
bili ugovori kar tako brez vsakega
pomena. Nekake v sredi razprave so
se pristaši narodne stranke odstra-
nili, misleč, da je vseled nasprotovanja
konec govora. Učitelj je ostal sam
med njimi in se mu je preklicano
slaba godila. Ko bi ne bil odjenjal
znašel bi se bil gotovo pri vratih, da
bi sam ne vedel kdaj. Nesramnež!
Izdali ste se! Vi ste resolucijo sestav-
ili! tako je kričal nad njim poslanec
in ni veliko manjkalo, da mu ni v
tej razburjenosti prisolil par krepkih
zaušnic. Učitelj se je branil in ugo-
varjal, a kaj hoče sam, vse je tiščalo
vanj in neko suhoparno revše se je
celo zagnalo proti njemu, da ga ven
vrže. »Slovenec« se norčuje iz nje-
gove modrosti, češ, kar dve muhi na
en udarec, kmetu davek znižati, učitel-
jem pa plačo zboljšati. V resnici
je pa rekel, da se s pomnožitvijo po-
slancev kmetu ne bo pomagalo, naj
se poišče drugih virov, da se mu
breme olajša. Ali ni tako prav. Ko-
liko ogromnih stroškov se skuje tam
na Dunaju! Mar se li kranjskega
kmeta nič ne prime? Menimo, da je
istotako prizadet, kakor vse druge
dežele. Za zvišanje plač se ni učitelj
kar nič poganjal, pa bi bilo v taki
družbi tudi preneumno in le trdil,
da je klerikalna stranka nasprotna
učitelstvu, da naj pokaže naklonje-
nost do njega v dejanju, ne pa samo
s sladkimi dopisi, nasprotno pa je
zvedel od g. poslanca isto, kar od dr.
Šusteršiča, da Žitnik ne bo nik-
dar glasoval za zboljšanje
učiteljskega gmotnega stanja
potom povišanja deželnih na-
klad. Kar se pa tiče izjave, kdo da pije
deželi srčno kri, ni zanj tako velika
blamaža, kakor jo »Slovenec« popi-
suje, ako pomislimo, kako porogljivo
se je obnašal pokojni g. Klun, kadar
se je vložila kaka peticija za zvišanje
učiteljskih plač in kako živo slikajo
klerikalni poslanci na sedanjih shod-
nih stroške za vzdrževanje šolstva,
da nas imajo res vsi skupaj za prave
pijavke kranjske dežele. Nato so se
vrnili volilci napredne stranke, na-
stali so zopet burni prizori in raz-
pršili smo se na vse kraje. Tak je
bil torej šentlovenski shod, buren,
poln ugovorov in medkljicev, kakor
nikdar poprej. Vsega tega bi ne bilo,
izostalo bi vsako ogorčenje, kajti g.
dr. Žitnik je bil pri nas do sedaj dosti
priljubljen, da pa gineva tudi proti
njemu zaupanje, je krivo delovanje
v deželnem zboru.

— **Županska volitev v Po-**
stojni. Postojina ima novega žu-
pana. To je občečislani g. Gregor
Pikl. Pozdravljamo to izvolitev, ker
je g. Pikl značajan, delaven in nese-
bičen mož in ima torej vse vrline za
župansko mesto. V občinski odbor je
prišlo tudi nekaj mladih moči. O vo-
litvah ne mislimo govoriti. Pojavila
se je pri njih neka struja, ki je bila
naperjena proti podžupanu gospodu
Ditrichu. G. Ditrich ima kot dolgo-
letni občinski svetovalec in podžupan
velikih zaslug in je njegovo ime za
vedno zvezano z važnimi in pomemb-
nimi napravami v Postojini. To je
dejstvo. Sicer pa je naše mnenje, da
osebna nasprotja ne spadajo v jav-

nost. Postojinci so vedno skup
držali, dajali so vedno izglede slož-
nosti. Na Slovenskem je le malo
krajev, kjer bi bili narodnjaki tako
edini in solidarni kakor so
Postojinci. Naj bi tako bilo tudi v
prihodnje!

— **Škandal!** Iz Medvod se
nam piše: Človek bi niti ne verjel,
ko bi se sam na lastne oči ne pre-
pričal. Tako so se izrazili oni dan
popotniki na tukajšnjem kolodvoru,
ko so opazili v čakalnici III razreda
na zidu nabite velike lepake s sle-
dečim napisom: — »Zur Förderung
der öffentlichen Gesundheitspflege
wird dringend ersucht, in den Bahn-
hofäumen, Stiegen, Treppen, etc.
das Ausspucken zu unterlassen« —
in edino le v blaženi nemščini, niti
ene slovenske besedice. Za Boga
svetega! smo li na Kranjskem ali
tam kje v Rajhu? Kaj bi se zgodilo,
ko bi v Baljaku ali Celovcu, kjer je
precej Slovencev, nemško-slovenske
lepake nabili — raztrgali bi jih ko-
cunje — in tukaj v Medvodah poleg
slovenske stolice, bele Ljubljane, v
čisto slovenskem kraju krasi že več
mesecev tukajšnja postaja oni nemški
napis, ne da bi se kdo ganil. Tako
žaljenje naroda, od katerega ima
gorenjska železnica dosti dohodkov,
je višek impertinence. Kdo da je to
brezskupnost zakrivil, ni znano. Vsek-
bodisi Nemec ali Slovenec mora takoj
sprevideti, da se z napisi v ljudstvu
čisto tujem jeziku nič ne doseže,
raje nasprotno, to naj si zapomni
tudi načelnik v Medvodah. »Man
muss sich den Verhältnissen der
Bevölkerung doch accomodieren«
izrazil se je neki nemški častnik, ko
je čital te lepake. Toliko meročajnim
organom v pojasnilo s prošnjo, da
se ti lepaki nemudoma od-
stranijo ter s slovenskimi, oziroma
slovenskonemškimi nadomestijo, sicer
mine tudi Medvodčana slovenska
potrpežljivost. Dixi.

— **Katoliške maše za**
protestanta. Grof Hartenau, bivši
bolgarski knez Aleksander, po rejstvu
princa Battenberg, je umrl pred nekol-
ikimi leti v Gradcu kot protestant
in bil tudi po obredu lutske vere po-
kopan. Vsako obletnico njegove smrti
imajo pa v graški rimskokatoliški
stolni cerkvi slovesno mrtvaško
opravilo za njim. Za umrlim krivover-
cem edino izveličevalno cerkveno opra-
vilo! Seveda prav dobro plačano!
Da bi prostovoljno molili zanj, ne mo-
li bi nikogar. Da pa samo za lepe
denarje katoliški svečeniki za drugo-
verca molijo, v tem ko katoliški siro-
maki po svoji smrti ne dobijo ne maše,
ne duhovniškega spremstva, to je čudno
katoličanstvo! V Lutrovi dobi so peli
o plačilu odpustkov: »Wie das Geld im
Beutel klinget, die Seele in den Himmel
springt.« Katoliška cerkev po svojih du-
hovnikih v resnici v vsakodnevem de-
lovanjem še vedno uči, da se nebesa
dajo kupiti. Le maše plačujete, pa ne
večnih, ampak da za nje sporočeni
denar duhovnikom ostane pa bodeče
ročno prišli v nebesa! Berač, ki ne moreš
plačati, pa pridi, kamor hočeš. Je to
krščansko?

— **Družba sv. Cirila in**
Metoda je imela svojo 147. vod-
stveno sejo 12. novembra t. l. v druž-
binih prostorih »Narodnega doma«.
Navzoči: Tomo Zupan (prvomest-
nik), dr. Dragotin vit. Bleiweis-
Trsteniški, dr. Francišek Stor,
Luka Svetec (podpredsednik), dr.
Ivan Svetina, Ivan Šubic in
Anton Zlogar (tajnik). Svojo od-
sotnost sta opravčila: mestni župan
Ivan Hribar in gimnazijski prof.
Martin Petelin. Prvomestnik
otvoril sejo ob 3. uri popoldne. Sprejme
se na znanje, da je imela družba 12.
novembra t. l. 35.686 K 67 vin. stro-
škov in 35.394 K 19 vin. dohodkov;
torej 292 K 48 vin. primanjkljaja.
Odbornik dr. Fr. Stor je izročil pri
tej seji zbirko 325 K, katero vsoto je
nabral pri shodu slovenskih odvet-
nikov dne 25. oktobra 1903 v Ljub-
ljani in 1500 K od zapuščine pokoj-
nega Luka Kendra. Ko so se rešile
doše vloge in se je sprejelo več na-
svetov v »boljšanje družbinega gmo-
tnega stanja, zaključil prvomestnik sejo
ob pol 6. uri zvečer.

— **Slovensko trgovsko**
društvo »Merkur« priredi v ne-
deljo, dne 22. t. m., v areni »Narod-
nega doma« zabavni večer s slede-
čim sporedom: 1.) Potujoča kon-

certna kapela, komični peterspsev s
spremljevanjem glasovirja. Zložil
Morio Peuschl. V tem peterspsevu
nastopi pet družtenikov v vlogah
»Kljunač«, »Hrustav«, »Pelinovec«,
»Značljara« in »Zamašek«. 2.) »Po-
streščke«, komičen kuplet. Zložil A.
Saehs. Proizvaja neki družtenik. 3.)
Pri zabavnem večeru sodeluje iz
prijačnosti društvena godba. Vstop-
nina 40 h v korist godbe. 4.) Prosta
zabava.

— **Slovenski tamburaški**
klub »Triglav« priredi v nedeljo
22. novembra zabavni večer s ples-
om v salonu »Pri raku« Krakovski
nasip št. 4.

— **Slovensko pevsko dru-**
štvo »Štepanja vas« v Šte-
panji vasi je imelo svoj prvi redni
občni zbor dne 14. listopada 1903.
Predsednikom je bil izvoljen g. Josip
Bricelj; podpredsednikom g. Pavel
Balog; tajnikom g. Ivan Bricelj;
blagajnikom g. Ivan Anžič; odbor:
niki gg. Peter Bajda, Ivan Hren
in Franc Levč; pregledovalca raču-
nov gg. Ivan Povše in Peter An-
žič; pevovodja g. Pavel Balog;
arhivar g. Ivan Remžgar. Društvo
si je nabavilo nov harmonij od
tvrdke Jos. Lenarčič ter to trdko
vsakomur najtopleje priporoča.

— **Novi bankovci po 10 K.**
Na mesto sedaj v prometu se naha-
jajočih bankovcev po 10 K se bodo
v najkrajšem času izdelali novi.
Glavni vzrok za to je, da se sedajni
bankovci dajo zelo lahko ponarediti.
Načrti za nove desetine pa se ne
bodo, kakor doslej, izročili umetni-
kom, marveč risarjem avstro-ogrsk-
ne banke, ki so kot strokovnjaki najbolj
sposobni, narisati take bankovce, ki
se dajo zelo težko ponarejati. Vrh
tega se bodo porabila vsa tehnična
sredstva, ornamentalne risbe bodo
kolikor mogoče komplicirano izve-
dene in vzel se bo za bankovce tak-
šen papir, ki bo vsako ponaredbo zelo
oteževal.

— **Pevski zbor obrtne za-**
druge v Novem mestu priredi
v nedeljo, 22. t. m., zvečer v gostilni
»pri Slonu« svoj prvi koncert. Petju
sledi ples. Pevski zbor ima lepo šte-
vilo dobro izvežbanih pevcev. Čisti
prebitek je namenjen v podporo sta-
rim, onemoglim obrtnikom. Zanim-
anja med občinstvom je mnogo, zlasti
ker se je temu zboru prorokovala
smrt predno je še nastopil. Spored
se razpošilja z vabilom vred.

— **Zašel in vseled utrje-**
nosti umrl. Posestnikov sin Janez
Kobal iz Bele pri Podkrajju je šel v
nedeljo, 24. m. m., zjutraj v grad
Lueg pri Bukovju po opravilih. 15let-
nemu dečku je bila pot skozi gozd
do cilja dobro znana, a vendar je
zašel, vračajoč se od logarja Meierja
proti domu — vseled goste megle. —
Domače je začelo skrbeti, ker dečka
zvečer še ni bilo domov, zato so po-
siali takoj 15 oseb, ki so ga iskale
brezvršno celo noč in celi drugi
dan. — Šele proti večeru dobili so
ga šentvidski kmetje, vračajoč se
iz svojega gozda. Pod neko skalo
blizu šentvidske gozdne poti je ležal
na trebuhu popolnoma premočen —
mrtev. Veliko je moralo biti trplje-
nje dečka, ko je blodi obupan po
gozdu, iskajoč rešitve, katero pa mu
je podelila smrt, ko ji je zato daroval
svoje izmučeno srce. S.

— **Iz Metlike.** Belokranjski
vinogradniki prirede v nedeljo, dne 22.
novembra t. l. v Metliki v čitalničnih
prostorih prvi vinski semenj ob
2. uri popoldne. Uljudno vabimo
vse naše nekdanje in nove kupce na
ta semenj, da se prepričajo o izbornem
letošnjem pridelku z novih trt. Obenem
hočemo pokazati tudi vs. e. kr. vladi, da
je glavica, katero nam je dala kot
brezobrestno posojilo, v naših vinoga-
dih bogato naložena. Belokrajina bo-
de ta dan pokazala, da nikakor ne za-
ostaja za drugimi vinorodnimi deželami.
Torej, prijatelji dobre vinske kapljice,
pridite 22. novembra v Metliko, kjer
bodete najgostoljubneje sprejeti. Tudi
za prenočišča je ptujcem preskrbljeno.

— **Turški tobak v pla-**
menu. V noči 18. t. m. se je na
južni železnici blizu St. Ilje vnel to-
vornega vlaka voz, v katerem je bilo
80 zabojev dragocenega turškega to-
baka. Voz s svojo dragoceno vsebino
je popolnoma zgorel. Škoda je zelo
velika.

— **V Bučarjevi gostilni v**
Kostanjevici se vrši v nedeljo
22. t. m. otvoritvena veselica novega
vrtnega salona. Program: petje, ples
ter prosta zabava sploh. Vstop prost.
Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **Radeški diletantje** pri-
redili so na Martinovo nedeljo ve-
selico v prid revnim šolarjem in
fondu za prireditve dramskih pred-
stav. Čisti dobiček znaša 60 K, za
kar gre zabvala vrlému radeškemu
občinstvu.

— **Požar.** Juriju Krišcheju v
Ašeličah pri Čremoščicah je 14. t.
m. pogorela kočja do tal. Kočo je
zažgal štiriletni sin Marije Krišche.
Na klopi v sobi je našel nekaj vži-

galic, katere je vzel in se ž njimi
igral zunaj pred hišo, kjer je bila
zložena praprota. Ko se mu je posre-
dilo vžgati žveplenko, jo je vtaknil
v praprota, ki se je mahoma vnela in
jela goreti, ž njjo pa tudi kočja. Škoda
znaša 600 kron, zavarovalnina pa
samo 300 kron.

— **Podružnica sv. Cirila**
in Metoda »Pivka« v St. Petru
na Krasu ima v nedeljo, 22. t. m.,
ob 5 uri popoldne v prostorih gosp.
Ivana Šoljarja svoj občni zbor.

— **Nesreča.** V Prevoju se je
zvrnil mlatilni stroj z voza na po-
sestnikovega sina Maksa Kotnika in
ga hudo poškodoval.

— **Utopljenec v Savi.** V
Savi pri Šmarci, v občini boštanjski,
so 17. t. m. našli mrtvo moško truplo.
Misli se, da je utopljenec identičen
s tovarniškim delavcem Ivanom Mra-
kom, ki se je meseca oktobra pone-
srečil v Hrastniku.

— **Nenavaden srnjak.** V
Kočevski Reki je ustrelil preteklo so-
boto poštar Verderber nenavadnega
srnjaka. Cela glava od rogov preko
oči je pokrita z neko mehko, hrus-
tancu enako snovjo, ki je preraščena
s kožo in dlakami, da je glava vi-
diti, kakor da bi bila ovita v kako
mrežo. Verderber je dal srnjaka pre-
parirati in ga podari gimnaziji v Ko-
čevju.

— **Kako je prišla Kranjica**
na Kanarske otoke? Marija
Gerstenfeldova z Dolenjskega
se je napolila v Ameriko, ker ji je
njen brat pisal, da ji je tamkaj pre-
skrbel dobro službo. V Ženovi, kamor
se je pripeljala po železnici, se ni ve-
dela kam obrniti. Zato je prvega moš-
kega, katerega je srečala odgovorila in,
ne nadejajoč se ničesar zlega, prosila,
da bi ji oskrbel vse potrebno za vožnjo
v Severno Ameriko. Tujec je bil seve-
tako pripravljen in je peljal dekleta
najprej v neki hotel, potem k nekemu
agentu v bližini kolodvora, kjer ji je
kupil, ko je pregledal njene dokumente,
vožni list III. razreda v »Ameriko« za
190 frankov, za svoj trud pa si je za-
računal 10 frankov. Na to je tujec peljal
dekleta na parnik družbe »La Veloce«
— »Savoia«, kateri je odplul ne v Se-
verno Ameriko, kamor je dekleta name-
ravalo, ampak v Južno Ameriko v —
Buenos Aires. Na parniku je hudo tr-
pela vsled nadležnosti in nesramnosti
sopotnikov v III. razredu, da je že
skoro okupala. Na srečo se je za njo
zavzel neki Nemec iz Meibna v Nem-
čiji, ki je plačal za njo 50 frankov, da
se je mogla peljati v II. razredu in je
bila s tem rešena propale družbe v III.
raz. V razgovoru s potniki druge kajute, ki
so bili večinoma Nemci, je šele izve-
dela, da se pelje v Buenos Aires in ne
v Severno Ameriko. Po nasvetu svojega
zaščitnika je zato Marija Gerstenfeldova
zaprstila v pristanišču Las Palmas na
Kanarskih otokih parnik »Savoia«, ne
da bi se ji bila vrnila preveč plačana
potnina v Buenos Aires, dasi so se
nemški potniki krepko zavzeli za njo.
Po posredovanju teh jo je sprejela neka
nemška rodbina, da sedaj služi
Marija Gerstenfeldova v Las
Palmas na Kanarskih otokih.
Kakor vse kaže, je bil oni »vljudni
mož« v Ženovi, kateremu je prišlo
deklet v roke, kak trgovcu z dekleti in
jo je hotel spraviti v »zloglasno hišo«
v Buenos Aires v Južni Ameriki. Le po
srečnem naključju je deklet uteklo tej
grozoviti nevarnosti. Strašna usoda takih
samih sebi prepuščenih in neizkušenih
deklet v takem položaju je znana. Naj
bo doživljaj Marije Gerstenfeldove na-
šim kmetiskim dekletom, ki hočejo v
Ameriko, v svari len vzgled!

— **»Napad na Slovence v**
Celju pred sodiščem.« Pod tem
naslovom smo v št. 265 z dne 16.
novembra priobčili dopis iz Celja,
v katerem se je sodnemu tajniku
g. Karolu Grebencu očitilo, da se
trece pred celjsko nemškutarsko
kliko in da se trudi, da bi isti koli-
kor mogoče ustregel. Od zanesljive
strani se nam poroča, da je to oči-
tanje neosnovano, kar s tem
lojalno zabeležimo.

— **Občinske volitve v Ma-**
riboru. Pri včerajšnji občinski vo-
litvi iz III. razreda je bilo izvoljenih
devet kandidatov nemške stranke in
en socialni demokrat.

— **Saleška čitalnica v Šo-**
štanju ima svoj redni občni zbor
v nedeljo, dne 22. novembra t. l., ob
3. uri popoldne z občajnimi spore-
dom v prostorih gospoda Rajsterja v
Šoštanju.

— **Mariborčan prijet v**
Reki. Te dni je prišla policija v
Reki Josipa Hika iz Maribora, kate-
rega je mariborsko sodišče zasledo-
valo radi tatvine 800 K, katere je
vzel mariborskemu pekovskemu dru-
štvu. Izročili ga bodo mariborskemu
sodišču.

— **V Ljubljani padla** je
včeraj ob polu 10. uri dopoldne služ-
kinja Marija Novakova, službujoča
pri kavararici Mariji Hutterjevi na
Zaloški cesti št. 15, doma iz Vnanjih
Goric in u to nila. Šla je za hišo na
breg Ljubljanijske prat perilo. Pri pra-

imi
pila
sre-
nil
in
oda
pa

ila
ru-
m,
sp.

je
po-
in

V
ski,
plo,
en
ra-
ne-

V
so-
ga
ko-
ru-
na
vi-
ko-
re
Ko-

ca
ja
ga
je
pre-
mor
ve-
noš-
in,
ila,
injo
ve
leta
emu
i je
nte,
za
za-
ljal
ce
Se-
me-
—
tr-
osti
že
njo
em-
da
i je
III.
ki
zve-
ne
ega
ova
na
ne
ana
se
njo.
eka
uži
z as
ih.
dni
išlo
in
o v
po
te
kih
nih
Naj
na-
o v

V
em
16.
ja,
ku
se
ko
bli-
ve
di-
em

a-
ro-
v
ih
in

o-
or
ob
re-
v

v
te-
lo-
je
je
au-

je
iz-
da
na
a-
z-

nju ji je spodrsnilo in je padla v vodo in ker ni bilo nikogar blizu, da bi ji bil pomagal, je utonila.

— **Akadem. tehn. društvo** „Triglav“ priredi v soboto, dne 21. novembra t. l. ob 8. uri večer v društvenih prostorih svoj III. redni občni zbor.

— **Prepovedani tatovi.** V Tolminu je bilo 11. t. m. v poštni blagajni, kakor je bilo obde znano po trgu, okoli 60.000 kron denarja. Ker se je poštar bal, da bi se ta svota ukradla, je prenočil v uradni sobi. Ponoči pa je slišal, da so neznani lopovi zares skušali ulomiti na pošto. Ker je takoj vstal in vzbudil ljudi, so tatovi pobegnili.

— **Mednarodna pano-**rama nam nudi ta teden zopet nekaj vlezanimivega. Razstavljeno je svetovno mesto Pariz, ki pa nam kaže povsem drugo lice kakor Rim in Neapelj, ki smo si ju ogledali v prejšnjih serijah. Ta ne vidiš ozkih, temnih ulic, temveč same široke ulice, prostorni trgi in z gostim drevjem obsenčena šetališča, okrašena z raznimi spomeniki se nudi jo tvojim očem. Izmed stavb moramo omeniti pred vsem cerkev Notre Dame, mestno hišo ob Seini s krasno slavnostno dvorano, justično palačo s krasno uro, veliko opero, Pantheon, palačo Luksemburg z znamenito knjižnico in cerkev Dôme des Invalides, z grobom slavnega Napoleona I. Seveda ne smemo pozabiti svetovnoznanega Eiffelovega stolpa s krasnim razgledom na mesto Pariz.

— Prihodnji teden bomo pa obiskali razstavo v Budimpešti 1. 1896.

— **Ljubljanica** je vsled zadnjega deževja narasla za 2-50 m nad normalom. Tudi Sava in stranski potoki so znatno narasli.

— **V električnem vozu** je porodila včeraj popoldne delavca žena I. P. Nanesena je bila v bolnišnico, pa je popred porodila. Prinesli so jo v bolnico.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 146 oseb, in sicer 11 Slovencev in 135 Hrvatov.

— **Izglubljene reči.** Branjevka Ana Zajčeva, stanujoča v Merosodnih ulicah št. 1, je izgubila včeraj opoldne na poti od Pogačarjevega trga čez frančiškanski most, po Marijinem trgu, Wolfovih ulicah, Kongresnem trgu, skozi Gradišče, po Igriških ulicah, Rimski in Tržaški cesti do tobačne tovarne srebrno žensko uro.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. novembra 1903. Stevilo novorojencev 17 (= 23,55‰), umrlih 21 (= 28,09‰), mej njimi jih je umrlo za vrstice 1, za jetiko 3, za vnetjem soplnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujcev 7 (= 33,33‰), iz zavodov 10 (= 47,6‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za tifusom iz tujh občin v bolnico prinesena 2, za vrstico 3 osebe.

— **Razpis učiteljskih služb.** V Krškem okraju se razpisujeta novo ustanovljeni učni mesti na paterlekih štirirazrednih ljudskih šol v Kostanjevici in v Mokronogu v začasno nameščenje. Prošnje je do 24. t. m. vložiti pri okrajnem šolskem svetu v Krškem.

— **Hrvatske vesti.** Nemci v Sremu bodo začeli že s 1. prosinca prih. l. izdajati in Rumi svoj list, ki se bo zval „Symier Bote“. — Osječan na Javi. Dr. Aleksander Kaiser, ki je pred več leti izvrševal v Oseku zdravniško prakso, je stopil na Nizozemskem v službo in je bil kot vojaški zdravnik prestavljen v Batavio na otoku Javi. — Novo društvo. Deželna vlada je potrdila pravila podpornega društva za gojenje deželni gluhonemnici. Predsednikom novega društva je bil izvoljen škof dr. Krpar, tajnikom pa ravnatelj Muhar. — „Podravec“ tednik. Virjanski „Podravec“ bo začel izhajati vsak teden; dosedaj je izhajal dvakrat na teden. — Tečaj za analfabete. Stvorili so pred kratkim v Zagrebu v Pučkovi knjižnici za Savsko cestu i „celo Horvate“. V tem tečaju poučuje izjatelj „Hrv. Naroda“, Gmajner. — 20 kron mesto 2 vinarjev je dala kuharica v kavarni „Zora“ nekemu beču, ki je zmoto hitro opazil in jo odčrnil z svetlim zlatom. — Obstreli obo nogi je Franjo Cesar, graščinski logar v Bisagu, 19-letnega gonjača K. Turkovića, ki je umrl včeraj zjutraj, ker je prepozno iskal zdravniške pomoči. — Povjestni spomenici glob. kralj. grada Zagreba. Nemurno delavni zgodovinar Ivan Tkalčič je izdal deveti zvezek zgodovine mesta Zagreba (od l. 1384—1440). V tem zvezku pripoveduje o posestnih razmerah v omenjeni dobi. — Javna skupščina z obširnimi sporedom se je vršila 26. t. m. v Djakovu. Tudi v popovaču v krškem okraju bodo priredili v kratkem javno skupščino. — 2-letnica pastirovanja. Predčranjim je preteklo 52 let, kar je bil

imenovan škof Josip Juraj Strossmayer škofom bosensko-sremske škofije. — O tetralogiji „Finis reipublicae“, ki jo je spisal hrvatski pesnik dr. A. Tresić-Pavičić, prinaša ruski list „Novoe Vremja“ zelo laškavo kritiko. — Novi zdravniki v reški bolnici. Reški magistrat je imenoval sekundarn. zdravnikom mestne bolnice dr. Marka Burića in dr. Hermana Šikića, a začasnim sek. zdravnikom je imenoval dr. Franjo Šterk.

— **Najnovejše novice.** Sneg je zapal v dunajski okolici. — Grofica Lonyay je baje toliko okrevala, da gre prve dni meseca decembra na daljše bivanje na francosko ali italijansko morsko obrežje. — Z glavnikom je izpraskala oči v Szatniki na Ogrskem posestnica Bauer kmetekemu fantu Schmiedu, ki jo je hotel posiliti. Schmied je vsled tega umrl. — Veliko poverjenjence so razkrili v ogrskem ministru notranjih zadev. Višji uradni nadzornik Kadar je v teku časa vzel iz blagajne nad 100 tisoč kron ter jih pokrival z napačnim vknjiževanjem. — Dve ladji sta trčili skupaj v Devonportu. Ribiška ladja se je pri tem potopila z vsem moštvo. — Grozna ljubosumnost. V pariškem orfeju je igrala Maxilly svoji tovarišici Paquette iz ljubosumnosti iztaknil z mečem obe odesi. — Vojaška zadeva v Bileku pride pred vojno sodišče šele koncem prihodnjega meseca. — Sebe in svojo nevesto je ustrelil v Šopronu orožniški poročnik Ferdinand Roth, ker so bile zakonu nepremagljive ovire.

— **Orjak.** Nemški zdravniški listi poročajo o nekem osemletnem dečku, ki tehtal 58 kg. Visok je 160 cm ter meri v obsegu čez prsi 87 cm. Celo telo mu je v primeri s tem razvito, a ravno tako lepo so razvite tudi njegove duševne moči. Roditelji tega orjaka dečka so srednje velikosti in slabe telesne konstitucije.

— **Dvakratni solnčni zahod** imajo vsak dan v angleškem mestu Leek. Zahodno tega mesta je visoka gora z dvema vrhovoma. Zvečer zaide solnce za to goro ter nastopi tema. To je prvi solnčni zahod. Prižgejo se plinove svetilke in navidezno je nastopila noč. Toda čez dobro uro se pokaže solnce zopet v odprtini med obema gorskima vrhovoma, in zopet je dan ter se luči privijejo. Čez nekaj časa zgine solnce za drugim vrhom, in sedaj šele nastane prava noč.

— **Izginilo denarno pismo.** Na progi Celovec-Dunaj je zginilo denarno pismo z 40.000 K, ki jih je oddala celovška banka J. Suppan. Par dni po oddaji pisma je dunajski trdka, ki je bilo pismo na njo naslovljeno, obvestila celovško banko, da pismo ni došlo. Preiskava teče pri celovškem državnem pravdnstvu, pa tudi graška in dunajska policija se bavi za zadevo.

— **S kostonji se je zastrupila v Budimpešti** rodbina krojača Elije Schosbergerja, obistoječa iz gospodarja, žene in štirih otrok. Gospodar je že umrl, ostali pa so v bolnišnici.

— **Praznoverje na Ruskem.** V neki vasi minske gubernije je mlada učiteljica pletla ob petrolejski svetilki, ki se je prevrnila ter se je užgala učiteljica obleka. Priletni so kmetje, toda nobeden ni prišloil nesrečnici na pomoč, temuč so poklekili ter začeli glasno prepevati pobožne pesmi, križati se ter govoriti razne zakletve. Valed tolikega praznoverja je učiteljica v pričo cele množice ljudi v najgroznejših mukah izdihnila.

— **Zaigrana žena.** Kakor poroča „Nowa Reforma“, zaigral je v Krakovu neki strastni kartač ves svoj denar in končno še svojo pristožno ženo. Ko se je srečni dobitnik po svršenih igri hotel približati dobljeni ženi, začela ga je ženska obdelavati z zaušnicami, da se je naglo pobral. Potem se je spravila žena nad svojega moža ter ga tako hudo zdelala, da so ga morali v bližnji bolnišnici obvezati. Tak je slabi, nežni spol v svoji jezi!

— **Dienes natakari.** Znani zavveznik grofa Szaparyja, Martin Dienes, je brž pognal tisočake, ki mu jih je dal na pot grof. V New Yorku je hodil okoli ondotnih Madjarov, ki pa niso hoteli o njem ničesar slišati. Bil je že v hudi bedi. Tedaj je po naključju srečal bivšega topničarskega nadporočnika Kronfelda, ki je pred leti moral zaradi poverjanj zbežati v Ameriko. Tam je poročil postarno vdovo, ki je imela dobro idočo gostilno. Na ta način je postal „lepi Muki“, kakor so imenovali nadporočnika, rejeni gostilničar. Z Dienesom sta se poznala še iz Budimpešte, kjer sta prekrakala noči. In Kronfeld se je Dienesu uemilil ter ga sprejel za natakarija za osem dolarjev tedenske plače.

— **Nesrečni korzeti!** V Zelenzigu so obhajali veselo poroko. Ko so sedeli gostje najbolj volje pri mizi, zatemnil se je obraz sestrice mlade neveste ter je nezavestna padla s stola. Poklicani zdravnik je konstatiral, da je zaradi premočnega zadržanega korzeta zadela mlado damo kap na možgane. In konec je bil veselju.

— **Samomor iz ljubezni.** V Berlinu je umrl nedavno krojač Szlapożyński, ki je bil zelo izobražen. Njegova žena ga je strastno ljubila in ga nikakor ni mogla pozabiti. Njena žalost je bila temvečja, ker ji je bila tudi sestra neozdravljivo bolna. In dogovorili sta se za prostovoljno smrt. Na grobu moža, oziroma svaka sta se zastrupili.

— **Novo italijanske poštno znamke.** Slavnemu slikarju Michettiju je poverilo italijansko poštno ministristvo napravo našrtov za nove poštno znamke. Michetti je našrto napravil in se bodo skoro pričele nove znamke tiskati v Turinu. — To v znanje nabiralcem znamk.

— **Časnikarstvo v Ameriki.** Pri Kolumbija-vseničišču so začeli graditi krasno palačo, kjer se bodo za milijonsko ustanovo izobraževali časnikarji. Z novo fakulteto se bo ameriško časopisje povzdignilo na popolno višino. Časnikarstvo postane važni in odgovornosti poklic, kateremu se bodo posvečale najboljše moči. Blis Carman piše v „Literary World“: „Ako je veliko predpisov in ovir, ki otežujejo mlademu dijaku, da bi postal zdravnik ali odvetnik, ne sme tudi za bodočega žurnalista biti manj ovir. Odgovornost je vsaj toliko, zato tudi varnostne odredbe ne smejo biti manjše. Čim višje stoji časnikar v javnem spoštovanju, tembolj koristno se bo razvijal njegov poklic. Časnikarstvo si lahko predstavljamo v ravno toliki važnosti kakor zakonodajstvo in sodnijski poklic v narodu ali hierarhije raznih veroizpovedanj in v resnici tudi nima časnikarstvo manjšega vpliva.“

— **Na smrt obsojen, ne da bi vedel za to.** Skoro neverjeten slučaj se je pripetil te dni v veliki kaznišnici v Madridu. Tam je bil že leto dni zaprt neki Cuellas, ki ga je p rotno sodišče že pred tremi meseci obsodilo na smrt. Ker je bil pa bolan, pri sodbi ni bil navzoč, ravnateljstvo mu je pa pozabilo naznati obsodbo. Slučajno je pa mož dobil v roke nek časopis in čital tam, da mu je smrtna kazen premenjena v prisilno delo. Ker je mislil, da je to kaka pomota, prosil je k sebi kaznišničnega ravnatelja, ki mu je šele vso stvar razložil. Cuellas je v jezi svojo dolgoletno ljubico 20krat zabodel z nožem, ker ga je varala in mu napravila tudi ves njegov prihranek.

— **Brisalke seboj!** „Mirko, da ne pozabite brisalke vzeti seboj!“ — tako je naročal poročnik svojemu slugi, ko sta odhajala na manevre. Poročnikova mati je svetovala svojem sinu, naj na manevre vzame seboj lastne brisalke. Poročnik, ki pa spominu svojega sluga ni preveč zaupal, ga je na vsaki postaji opomnil, češ, naj ne pozabi vzeti seboj brisalk. Po končanih manevrih je po očenik zopet vprašal za brisalke, hoteč se prepričati, če jih ni sluga kje pozabil. Sluga Mirko je pa z vidnim zadovoljstvom privlekel precejšnji zavitek na dan, ga odprl in 21 brisalk (seboj jih je vzel le 6) se je pokazalo pred očmi začudenega poročnika. Sluga je bil namreč poročnikova povelja napačno razumel in povsod, kjer sta prenočevala v resnici pobral vse brisalke, tako, da je imel ubogi poročnik polno dela, da jih je zopet vrnil pravim gospodarjem.

— **Spalna bolezen.** Sedaj so zasledili provzročitelja grozne bolezni, ki grozi ponekod v Afriki prebivalstvo [popolnoma iztrebiti. Ta bolezen obstoji v tem, da napadeni trdno zaspe ter se ne prebude več. B lezen nastane vsled pika nekoga komarja. Kako grozno razrasla ta bolezen v Afriki, dokazujejo najbolj poročila, da je v Uganda umrl 8000 oseb, južna pokrajina Basoge pa je že skoraj brez ljudi.

— **Besen Madjar v Parizu.** Mladi ogrski grof Korniss, ki je dovršil na Dunaju medicinske študije, je nadaljeval v Parizu okultne znanosti. Lani se je platonično zaljubil v neko ogrsko grofico, ki je živea v Parizu do blaznosti. Letos je grofica nagloma umrla. To je mlademu grofu popolnoma zmešalo pamet. Cele noči je klical duh pokojnice ter se z njo razgovarjal, včasih pa tudi streljal, da so bili sosede v neprestanem strahu. Te dni pa je popolnoma zblaznel. Tekel je z nabitim revolverjem na hodnik, obstrelil v roko nekoga akademika, mlado hišnjo v vrat, hišno oskrbnico pa v prsi ter hotel leteti na ulico. Tu sta ga zgrabila dva moža, vendar se je grof ustrelil v sence ter takoj padel mrtev.

— **Napoleonova smrtna postelja.** Postelja, ki je na njej umrl Napoleon na otoku sv. Helene, se sedaj v Parizu prodaja. Postelja je iz medvine ter jo je cesar Napoleon podaril grofu

Motholonskemu, ki je bil z njim na otoku. Grofica Motholonska, zadnja tega imena, hoče sedaj posteljo prodati. Grofica ima tudi jedino opravlo, ki je bila nekdanj Napoleonova. Za posteljo zahteva 30.000 f. štrl. Skoraj gotovo jo kupi n-ki ameriški nabiralec Napoleonovih relikvij.

— **Grof in gledališčna igralka.** Lepota je bogastvo, se navadno pravi. Mlada dunajska gledališčna igralka D. L. je bila lepa, živahna in mikavna, a premoženja ni imela. Lansko zimo se je zagledal v njo neki šlezjski aristokrat, večkratni milijonar ter sklenil z njo intimno „prijateljstvo.“ Nedavno je ta bogataš padel z avtomobila ter se smrtno pobil. Njegova prijateljica je prihitela k njemu ter mu s čudno požitovalnostjo in milino stregla. Bogataš je kmalu spoznal, da za nj ni več rešitve. Nekaj ur pred smrtjo je zaželel pri polni zavesti, da bi se rad z igralko poročil. Hitro so mu željo ustregli. Ob enem je napravil pravilno oporoko, v kateri je zapustil celo svoje milijonsko premoženje svoji nevesti, številnim sorodnikom in sedmim bratom pa niti krajcarja ne.

— **Na tri milijone rubljev odškodnine tožena železnica.** Nedavno je mesto Bobrnjeko na Ruskem skoraj popolnoma pogorelo. Dokazalo se je, da so zažgale iskre iz lokomotive Liban-Romenski. Vsi prizadeti meščani so vložili proti železnici tožbo na odškodnino v skupnem znesku 3 milijone rubljev. Te dni se je vršila tožba posestnika hiše, ki je začela prva goriti. Železnica se je sklicevala, da je stala hiša preblizu železnice, in odtod vsa nesreča. Sodišče pa je dokazalo, da dimniki lokomotive niso imeli varnostnih priprav ter železnica tudi ni ugovarjala stavbi imenovane hiše. Železniška uprava je bila obsojena ter bo gotovo še v ostalih slučajih.

— **Telefonska in brzojavna poročila.**

Dunaj 20. novembra. Danes je poslanska zbornica tako polna, kakor malekdaj. Tudi na galeriji je vse polno občinstva. Vsa pozornost je bila obrnjena na odgovor, ki ga je napovedal ministrski predsednik na interpelacijo zastran Tiszovega nastopa. V tej zadevi sta bili vloženi dve interpelaciji. Eno so vložili levičarji, katerim se je pridružil tudi Káthrein. Ta interpelacija zavrača Tiszova izvajanje, protestira proti njih tonu in vprašuje Körberja, kako je njegovo stališče napram izjavi Tisze. Drugo interpelacijo so vložili dr. Stransky in tovariši. V tej interpelaciji se pojasnjuje razloček med Körberjem in Tiszovim stališčem in se zahteva, naj Körber nasvetuje kroni konstitucionalno vladanje s parlamentarnim ministristvom. Ministrski predsednik Körber je takoj odgovoril na prvo interpelacijo. Govoril je jako ostro, mestoma jako osebno in mestoma tudi jako zafkljivo. Bistvo njegovih izvajanj je bilo, da zavzema on popolnoma korektno stališče. Dejal je, da tudi Tisza stoji na stališču nagodbe in da to, s čimur se je glede armade Tisza zadovoljil, je zgolj formalnost. Tudi je rekel, da za Tiszove „vspehe“ ni izvedel šele iz razprav v ogrskem parlamentu, nego da je tudi že prej nekaj vedel o tem (Klofač in Fressl sta tu začela Körberja motiti kličoč: „Proč z nemškimi armadnim jezikom!“) Končno je Körber rekel, da si je za slučaj, če obvelja imenovanje „tujec“ za ministrskega predsednika ene polovice te monarhije, treba zapomniti, da je Tisza uvedel rabo tega izraza. Levičarji so Körberju živahno ploskali. Stransky je prosil prezidenta grofa Vetterja, naj vpliva na Körberja, da odgovori tudi na interpelacijo dr. Stranskega, kar je Vetter obljubil. Potem se je začela razprava o vladnem programu. Prvi je govoril dr. Herold, ki je rekel, da mora vlada ustvariti druge razmere v državi le na ta način, da odstopi. Dr. Bärnreither je govoril jako stvarno. Češkega agrarca Zazvorko in pa Wolfa ni skoro nihče poslušal. Okrog Wolfa so stali le štirje poslanci.

Po Wolfu pride na vrsto socialni demokrat dr. Ellenbogen, na kar se seja zaključiti.

Dunaj 20. novembra. Cesar pride jutri sem in sprejme v avdijencah Koerberja in Tiszo. Tudi bo jutri pod cesarjevim predsedstvom seja kronskega sveta.

Budimpešta 20. novembra. Tudi danes se je v poslanski zbornici primeril napad na Körberja. Opozicija je interpelirala, čemu je Tisza včeraj obiskal Körberja. Tisza je odgovoril, da je storil le svojo dolžnost, četudi mu to ni bilo prijetno.

Madrid 20. novembra. Tu so bili republikanci priredili pet velikanskih shodov. Po teh shodih so bili veliki izgredi pred jezuvitskim kolegijem.

Poslano.*)

Gospodu K. Kauscheggu v Ljubljani.

V „Slovenskem Narodu“ št. 200 z dne 31. avgusta t. l., smo nekoliko pojasnili g. Kauscheggu postopanje njegovega graščinskega oskrbnika g. Jakliča v Radelci.

Obljubili smo mu, da bomo o izidu kazenske obravnave poročali, katero je imel radi tega, ker je Marijo Rupar s težko okovano palico sunil v prsi in jo poškodoval. Prva obravnava se je vršila pri c. kr. okrajnem sodišču v Krškem; obsojen je bil na mesec dni zapora, oziroma 300 K globe, Mariji Rupar pa bi moral plačati 35 K za bolečine.

Marijo Rupar je zastopal g. dr. Slanc iz Novega mesta; prvič je prišel k obravnavi njegov koncipient, drugič pa sam dr. Slanc. Valed tega so stroški precej narasli. Toda g. Jaklič je hotel imeti še nekaj več stroškov.

Pritožil se je na prizivno sodišče v Novo mesto. Toda obravnava pri c. kr. okrajnem sodišču se je končala popolnoma v tistem smislu, kakor v Krškem, namreč: G. Jaklič mora plačati globo 300 K, Mariji Rupar 35 K za bolečine, g. dr. Slancu pa za stroške baje 300 K. K temu še pridejo stroški za lastnega zagovornika, ki tudi ne bodo majhni!

Med tem časom pa je bila obsojena tudi Marija Rupar pri prvi instanci na 4 dni zapora in 20 K odškodnine, ker jo je Jaklič pred tremi leti videl, da je po graščinskem gozdu pobirala suhljad. Pri prizivni obravnavi dne 26. oktobra t. l. pri okrajnem sodišču v Novem mestu pa je bila popolnoma oproščena.

Pred nekaj dnevi je g. Jaklič nosil neko pismo okrog in ga kazal ljudem, češ, da je od Vas dobil „priznalno pismo“ za svoje umno gospodarstvo, (?) in trdil, da Vi tega, kar smo mi pisali v „Slovenskem Narodu“, ne verujete.

Če ste to Vi pisali, ali kdo drugi, je nam vse eno. Trdimo pa lahko, da bi bilo v Vašem interesu, ako se iznebite te pijavke Vi, — mi pa bi z njim izgubili enega prepirljivega človeka v občini, kar bi nam bilo v veliko rados in zadoščenje.

Jaklič sedaj govori, da čega tudi Vi odelovite iz službe, — mi se ga še ne bomo iznebili; on bode še slej kakor prej imel vplivno besedo pri občinski upravi in v odboru do svoje smrti in sicer s pomočjo Vášega virilnega glasu.

Radovedni smo, kaj Vi, g. Kauschegg poročate k temu? Čas bi že bil, da bi se na kak način to spreminilo, zakaj vsaka reč se na svetu enkrat začne, in tudi enkrat konča, ali to Jakličevo tiranstvo me u nami pa menda ne bode imelo nikdar konca.

Pa če že nečete zaradi nas izvršiti spremembe v oskrbništvu, storite to v svojem interesu!

Saj menda vendar že sami uvidite, da ste oškodovani vsepovsodi in da boste tudi v bodoče še trpeli škodo, ako ne napravite konca takemu gospodarstvu!

Več dobrih opazovalcev.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Gospodarstvo.

— **Dobavni razpis.** Upravni svet parobrodne družbe avstrijskega Lloydja razpisuje za leto 1904 do bavo raznovrstnega; mesa. Ponudbe je vposlati omenjenemu upravnemu svetu do 5. decembra t. l. Pogoje kakor tudi podrobnosti glede množine in kakovosti mesa naznani tudi pisarna trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Listnica uredništva.
Gospod, ki nam je pisal pod napisom „Glas iz občinstva“ ter se podpisal „Student“, naj se oglasi v našem uredništvu, ker bi dotični gospod, kateremu smo pismo izročili, rad z njim osebno govoril.

Kafare na sopilih

se pri redni porabi
Rožaške slatine
zdatno olajša.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. novembra: Marija Lavrenčič, trgovčeva žena, 44 let, Šubičeve ulice št. 3, Apopleksia cerebri.
Dne 19. novembra: Ivan Krušnik, kajzar, 62 let, Radečkova cesta št. 11, Demen-tia senilis. — Fran Kraljnik, glavnika, 31 let, Cesta na južno železnico, kron. pljučna pthiza. — Fran Weissel, c. kr. računski svetnik v p. 63 let, Škofje ulice št. 4, Apopleksia cerebri.

Borzna poročila

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 20. novembra 1903:

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
2 1/2% majeva renta	100.45	100.65
2 1/2% srebrna renta	100.30	100.50
2 1/2% avstr. krona renta	100.45	100.65
2 1/2% zлата	120.55	120.75
2 1/2% ogrska krona	98.30	98.50
2 1/2% zлата	118.65	118.85
2 1/2% posojilo dežele Kranjske	99.25	100.25
2 1/2% posojilo mesta Spiljeta	100.00	—
2 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100.00	—
2 1/2% bos. žel. pos. 1903	100.10	100.15
2 1/2% z. o.	99.60	100.60
2 1/2% z. o. pis. gal. d. hip. b.	101.25	102.25
2 1/2% pošt. kom. k. o. z	106.00	107.00
2 1/2% z. o. pis. Innerst. hr.	101.00	102.00
2 1/2% z. o. pis. centr.	100.25	101.25
2 1/2% z. o. pis. ogr. hip. b.	100.20	101.20
2 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.00	101.00
2 1/2% bos. ind. banke	100.25	101.25
2 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98.50	—
2 1/2% dolžniških železnic	99.50	100.35
2 1/2% juž. žel. kup. 1/2, 1/2	305	307.00
2 1/2% sv. pos. za žel. p. o.	100.65	—

Srečke	1894	1895
Srečke od leta 1894	169	173
1895	185.25	187.25
1896	264	268
1897	165	167
1898	295	301
1899	289	293
1900	265	270
1901	89	94
1902	142.25	143.25
1903	18.80	19.80

Saslika	Srečke
Kreditne	473
Inomoške	82
Krakovske	79
Ljubljanske	71
Avstr. rud. križa	53.25
Ogr.	26.65
Rudolfove	66.50
Salcburške	80
Dunajske kom.	502

Delnice	1894	1895
Južne železnice	81.50	82.50
Državne železnice	668.50	667.50
Avstro-ogr. banke del.	1631	1631
Avstr. kreditne banke	671.75	672.75
Ogrske	739.50	740.50
Živnostenske	262	263.50
Premogokop v Mostu (Brux)	700	703
Alpinski montan	398.25	399.25
Frške želez. ind. dr.	1840	1850
Rima-Muranyi	477.50	478.50
Trboveljske prem. družbe	350	354
Avstr. orožne tovr. družbe	378	379
Česke sladkorne družbe	145	149

Valute	11.35	11.39
90 franki	19.06	19.08
90 marke	23.45	23.51
Sovereigns	23.93	24.03
Marke	117.10	117.30
Laški bankovci	95.25	95.45
Rubliji	253	254
Dolarji	4.84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Termal.	za 50 kg K	7-74
Pšenica za april	50	6.72
Rž	50	5.25
Koruzna	50	5.25
Oves	50	5.50

Meteorologično poročilo.

Vitina nad morjem 808.3. Srednji uradni tlak 754.0 mm.

Nor.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vešerovi	Nebo
19.	9. zv.	733.7	3.9	sl. svzhod	dež
20.	7. zv.	735.0	5.1	brezvev.	oblačno
21.	2. pop.	732.6	5.8	sl. jzhod	oblačno

Srednja večerajnja temperatura: 5.6°.
Normale: 2.8°. Močrina v 24 urah: 24.4 mm.
Večraj popoldne nevihta.

1000 kron
ako je goljufija!
Brezskrbno rodbinske urede jamči knjiga o prebilnem blagoslovu otrok. Z več tisoč mahvalnicami pošilja diskretno za 90 h v avstr. smarkah gospa A. Maupa, Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 80-82

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

Vedno sveže
* praške krvave *
* jetrne klobase *
pri
J. C. Praunseissu
trgovina z delikatesami in zajtrkovalna soba.
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Invod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inmost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inmost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marjine vane, Heb, Francove vane, Karlova vane. Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inmost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda Trst Monakovo.) — Praga iz Novo mesto in v Kočevje. Osonbi vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Struža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inmost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inmost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inmosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inmosta v Solnograd. — Praga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Struže, Toplice, Novoga mesta in Kočevja, ob 8. uri 36 m zvečer istotako. — Čas iz Ljubljane drž. kol. v železnici Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih samo v oktobra. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719)

"ANDROPOGON"

(Iznajdilci P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekaša, oče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in zamenjena neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prah-haje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. U. pl. Trnkozy, A. Kanc, E. Sark v Ljubljani in g. A. Kant v Kranju. Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“. Preprodajalci popust. (213-30)

Naznanilo in priporočilo.

Veronika Kenda

trgovka s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2

priporoča sl. občinstvu, posebno c. gg. učiteljem, pisarnam in zavodom i. t. d. svojo

bogato založeno trgovino z vsakovrstnim papirjem in papirnimi izdelki, šolskimi potrebščinami in šolskimi zvezki iz tovarniške zaloge Jos. Petričeve, kakor z vsemi v to stroko spadajočimi predmeti po izvanredno nizkih cenah.

Velika izber trgovskih in poselnih knjig po tovarniških cenah.

Obenem si dovoljujem naznaniti, da se mi je povodom četrtitve konkurza nad premoženjem g. Jos. Petriča pomotoma zatvorila za nekaj dni moja prodajalna, ker se je mislilo, da je ta trgovina njegova last, da se je pa z dovolilom c. kr. dež. sodišča v Ljubljani ta trgovina zopet otvorila, ker sem doprinesla dokaze, da je vsa ta trgovina moja izključna lastnina.

Ljubljana, 19. novembra 1903.

(3022-2)

Z odličnim spoštovanjem

Veronika Kenda.

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljubljana.

Havra v New-York

samo 6 dni

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki „Francoske prekomorske družbe“.

Edina

direktna in najkrajša črta. Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino (2-24)

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta 6 blizu znane gostilne „pri Figovu“.

Mednarodna panorama.

v Ljubljani — Pogačarjev trg.

Fotoplastični umetni zavod

I. vrste.

V soboto, 21. novembra 1903 zadnji dan razstave:

Pariz.

Od nedelje 22. novembra 1903 do sobote 28. novembra 1903.

Milenijska razstava v Budimpešti 1896.

Nihče naj ne zamudi, sleherni teden ogledavati te veleznimive slike na steklo, ki jim ni primere in ki so nalašč napravljene za ta zavod. Vstopnina je, dasi so negativni stali mnogo denarja, zelo nizka. Vsem društvom, višjim učiliščem in ljudskim šolam bodi obisk teh zemljepisno urejenih potovanj priporočen prav posebno.

Popolno namestilo potovanja.

Najlepši potni spomini.

Te fotografije na steklo so napravljene nalašč za Panoramo international.

Serijska 40 vin. Otroci 20 vin.

6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Vsak teden v nedeljo nova razstava:

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem

3023) ravnateljstvo.

Kavarna in restavracija v „Švicariji“.

V soboto, dne 21. in v nedeljo, dne 22. novembra

velika pojedina klobas.

Jetrne, krvave in pečene klobase lastnega izdelka.

Za mnogobrojni obisk prosim z veselo spoštovanjem

(3034-1)

Fric Novak, restavrat.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanjam domačemu kakor tudi potujočemu p. n. občinstvu, da otvorim v nedeljo, dne 22. t. m.

v Zatičini nasproti kolodvoru

popolnoma na novo urejeno, staroznano

gostilno pri „Faturju“.

Točil bodem edino le pristna dolenski, istrijski in vipavski vina, kakor tudi vedno sveže pivo. — Postregel bodem vsaki čas z različnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Na razpolago bodo različni domači in tuji časopisi, kakor tudi čedna pronočišča.

Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporoča

(3033-1)

Postrežba točna.

Ignacij Hrast

gostilničar.